

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ

ਫਲਸੈਂ ਅਤੇ ਕਪੂਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਜੇ.ਜੇ.

M/S ਕਪੂਰ ਅਤੇ ਪੁੱਤਰ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਖੰਨਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ- ਜਵਾਬਦੇਹ।

1953 ਦੇ ਆਰਡਰ ਨੰਬਰ 36 ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ

ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ (1940 ਦਾ X)—ਸੈਕਸ਼ਨ 14, 20, 31(4) ਅਤੇ 42—ਸਬੂਤ ਐਕਟ (1872 ਦਾ I) ਸੈਕਸ਼ਨ 114 ਉਦਾਹਰਣ (f)— ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ—ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਸੇਵਾ—ਦਾ ਤਰੀਕਾ— ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ—ਟ੍ਰਾਂਸਫਰੀ ਕੋਰਟ—ਕੀ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ—ਸੈਕਸ਼ਨ 31(4)—ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ—ਨਾਬਾਲਗ—ਪਾਰਟੀ ਟੂ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਗਰੀਮੈਂਟ—ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ।

1955 ਅਪ੍ਰੈਲ, 27th

ਕੇ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼ ਅਤੇ ਮੈਸਰਸ ਆਰ.ਕੇ.-ਆਰ.ਕੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਪੈਰਾਸਟ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਲਈ. ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਜਿਸ ਵਿਚ ਇਕ ਧਾਰਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਸਾਰੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਸਾਲਸੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਆਰ.ਕੇ. ਅਤੇ ਆਰ.ਕੇ. ਨੇ 19ਜਨਵਰੀ, 1950 ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਗਰੀਮੈਂਟ ਫਾਈਲ ਕਰਨ ਲਈ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। 1 ਦਸੰਬਰ, 1950 ਨੂੰ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਸਾਲਸ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ। ਕੇ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਸਾਲਸ ਨੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ 21 ਦਸੰਬਰ, 1950 ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਲਸ ਵਜੋਂ ਐਸ ਐਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ 25 ਦਸੰਬਰ, 1950 ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਐਸ.ਐਸ. ਨੇ ਸਾਲਸ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਬਹੁਤ ਬਿਮਾਰ ਸੀ। 29 ਸਤੰਬਰ, 1951 ਨੂੰ, ਆਰ.ਕੇ.-ਆਰ.ਕੇ ਤੋਂ ਕੇ.ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਐਡਵੋਕੇਟ ਏ.ਆਰ. ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਸ.ਐਸ. ਨੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਕੇ.ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸਾਲਸ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਆਰ.ਕੇ.-ਆਰ.ਕੇ. ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਸਾਲਸ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਕੱਲੇ ਸਾਲਸ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ। ਏ.ਆਰ. ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਕੇ.ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਸਮਰਥਨ ਦੇ ਨਾਲ ਵਾਪਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ: -

27 ਸਤੰਬਰ, 1951—ਜਮਾਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ।

28 ਸਤੰਬਰ, 1951—ਬਿਨਾਂ ਪਤੇ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਚਲਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਚਿੱਠੀ ਵਾਪਸ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।"

1 ਨਵੰਬਰ, 1951 ਨੂੰ ਆਰ.ਕੇ.-ਆਰ.ਕੇ. ਦੇ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨੇ ਇਕੱਲੇ ਸਾਲਸ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕੇ.ਐੱਡ ਸੰਨਜ਼ ਅਤੇ ਏ.ਆਰ. ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਭੇਜਿਆ। 10 ਨਵੰਬਰ, 1951 ਨੂੰ ਦੁਪਹਿਰ 3 ਵਜੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ। ਏ.ਆਰ. ਨੂੰ ਇਹ ਨੋਟਿਸ 9 ਨਵੰਬਰ, 1951 ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕੇ.ਐੱਡ ਸੰਨਜ਼ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਿਆ। ਏ.ਆਰ. ਨੇ ਸਾਲਸ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਹੁਣ ਕੇ.ਐੱਡ ਸੰਨਜ਼ ਦਾ ਵਕੀਲ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। 30 ਦਸੰਬਰ, 1951 ਨੂੰ, ਸਾਲਸ ਨੇ ਅਖਬਾਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ 6 ਜਨਵਰੀ, 1952 ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ। ਕੇ.ਐੱਡ ਸੰਨਜ਼ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਅਤੇ 9 ਜਨਵਰੀ, 1952 ਨੂੰ ਇੱਕ ਐਕਸ-ਪਾਰਟ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਕਾਪੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਹ ਪੁਰਸਕਾਰ ਕੇ.ਐੱਡ ਸੰਨਜ਼ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 22 ਜਨਵਰੀ, 1952 ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 15 ਜਨਵਰੀ, 1952 ਨੂੰ ਏ.ਆਰ. ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਰ.ਕੇ.-ਆਰ.ਕੇ. ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਨਿਯਮ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ। 19 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1952 ਨੂੰ, ਕੇ.ਐੱਡ ਸੰਨਜ਼ ਨੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ S.N.A ਇਕੱਲੇ ਸਾਲਸ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਹਵਾਲਾ ਖਰਾਬ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਆਰ.ਕੇ. ਇੱਕ ਨਾਬਾਲਗ ਸੀ। 25 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1952 ਨੂੰ ਕੇ.ਐੱਡ ਸੰਨਜ਼ ਨੇ ਅਵਾਰਡ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ-

- 1) ਕਿ ਸਾਲਸ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਉਹਨਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ;
- (2) ਕਿ ਸਾਲਸ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਮਾੜੀ ਸੀ;
- (3) ਕਿ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਕਾਰਨ ਹਵਾਲਾ ਰੱਦ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ;
- (4) ਕਿ ਅਵਾਰਡ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; ਅਤੇ
- (5) ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਆਜ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੇ.ਐੱਡ ਸੰਨਜ਼ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਵਿਆਜ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਨੁਕਤਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਨਿਯਮ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਕੇ.ਐੱਡ ਸੰਨਜ਼ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਮੰਨਿਆ ਕਿ, ਭਾਰਤੀ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਦੁਆਰਾ ਸੇਵਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਆਮ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਪੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 114 ਇਲਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ (ਐਫ) ਐਵੀਡੈਂਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਧਾਰਨਾ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਾਲਸ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਸਾਲਸ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਜਿਸ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ

ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੇ ਨਾਲ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਐਡਰੈਸੀ ਬਿਨਾਂ ਪਤੇ ਦੇ ਛੱਡ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੋਟਿਸ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਉਸੇ ਥਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਬਾਦਲਾ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਵਾਰਡ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਡਿਕਰੀ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੀ। ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 (4) ਸਿਰਫ ਖੇਤਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਵਾਲ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜੇਕਰ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਇੱਥੇ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਦਾਲਤ ਉਸ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਥਾਂ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਤਿਬੰਧਿਤ ਅਰਥ ਰੱਖੇ ਜਾਣੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਉਸੇ ਥਾਂ ਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਾਓ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਇੱਕ ਧਿਰ ਨਾਬਾਲਗ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤਾ ਰੱਦ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਗਰੀਮੈਂਟ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਧਾਰਾ 20, ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਠਾਈ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਵਾਰਡ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਧਾਰਾ 14 ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਜਗਨਨਾਥ ਬੁਖਭੈ ਬਨਾਮ ਜੇ.ਈ.ਸਾਸੂਨ ਅਤੇ ਹੋਰ (1), ਗੋਬਿੰਦਾ ਚੰਦਰ ਸਾਹਾ ਬਨਾਮ ਦਵਾਰਕਾ ਨਾਥ ਪਤਿਤਾ (2), ਵਾਮਨ ਵਿੱਠਲ ਕੁਲਕਰਨੀ ਬਨਾਮ ਖੰਡੇਰਾਓ ਰਾਮ ਰਾਓ ਸ਼ੋਲਾਪੁਰਕਰ (3), ਬੂਟੇ ਕ੍ਰਿਸਟੋ ਰਾਏ ਬਨਾਮ ਗੋਬਿੰਦਰਾਮ ਮਾਰਵਾੜੀ (4), ਕੁੰਭਾ ਮੌਜੀ ਬਨਾਮਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (5), ਮੂਲਚੰਦ ਜੋਥਾਜੀ ਬਨਾਮ ਰਸ਼ੀਦ ਜਮਸ਼ੇਦ ਸੰਨਜ਼ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ, (6), ਸੁਕਰੁੱਲਾ ਬਨਾਮ ਰਹਿਮਤ ਬੀਬੀ (7), ਕੋਡਾਲੀ ਰਾਮਕੋਟੇਸਵਰ ਰਾਓ ਬਨਾਮ ਕੋਡਾਲੀ ਸੂਰਿਆਨਾਰਾਇਣ ਅਤੇ ਹੋਰ (8), ਅਤੇ ਟੇਯੋ ਮੇਨਕਾ ਕੈਸ਼ਾ , ਲਿਮਟਿਡ, ਬਨਾਮ ਸੋਹਣਸਿੰਗ ਹਰਨਾਮਸਿੰਘ (9), ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1940 ਦੇ 10ਵੀਂ ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਵਾਰਡ ਫਾਈਲ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ।

ਡੀ.ਕੇ. ਮਹਾਜਨ ਅਤੇ ਕੇ.ਐਲ. ਕਪੂਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ।

I. D. ਦੁਆ ਅਤੇ P. L. ਬਹਿਲ, ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਕਪੂਰ, ਜੇ. ਇਹ 14 ਜੂਨ, 1953 ਦੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਇੱਕ ਸਿੱਖਿਅਤ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਦੇ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਅਸਲ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੀ ਅਪੀਲ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਸਲ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਮਾਮਲਾ 5 ਜੁਲਾਈ 1954 ਨੂੰ ਇਕੱਲਿਆਂ ਬੈਠ ਕੇ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ।

ਵਿਵਾਦ ਇੱਕ ਸਾਲਸੀ ਅਵਾਰਡ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਕਪੂਰ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼, ਅਸਲ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ Messrs ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ। ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ-ਰਜਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ \$9.0 F.O.B ਨਿਊਯਾਰਕ ਪ੍ਰਤੀ ਪੈਰਾਸੂਟ ਅਤੇ 5 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਕਮਿਸ਼ਨ 'ਤੇ ਪੈਰਾਸੂਟ ਵੇਚਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋਏ। 6 ਜਨਵਰੀ, 1947 ਨੂੰ ਕਪੂਰ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼ ਨੂੰ 3,000 ਰੁਪਏ ਪੇਸ਼ਗੀ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ 100 ਪੈਰਾਸੂਟ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ-ਰਜਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਐਗਜ਼ੀਬਿਟ ਆਰ. 1 ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਕਰੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਤਹਿਤ 25 ਜੂਨ, 1947 ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਕਲਾਜ਼ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। 19 ਜਨਵਰੀ, 1950 ਨੂੰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧਾਰਾ 20 ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ। ਸਾਲਸੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ 20 ਜੁਲਾਈ, 1950 ਨੂੰ ਇਕਜੁੱਟ ਹੋਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਸਾਬਕਾ ਪੱਖ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਅਤੇ 31 ਅਕਤੂਬਰ, 1950 ਨੂੰ, ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ।

1 ਦਸੰਬਰ, 1950 ਨੂੰ, ਮੂਲ ਬਿਨੈਕਾਰ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ-ਰਜਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਸਾਲਸੀ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਿਵ ਨਰਾਇਣ ਅਰੋੜਾ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸਾਲਸ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸੇ ਦਿਨ ਅਸਲ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਲੇਇਡਜ਼ ਬੈਂਕ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਨੂੰ ਸਾਲਸ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ। 14 ਦਸੰਬਰ, 1950 ਨੂੰ, ਉਸਨੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ 21 ਦਸੰਬਰ, 1950 ਨੂੰ, ਕਪੂਰ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼ ਨੇ ਸਰਦਾਰ ਬਹਾਦਰ ਸੰਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ। 25 ਦਸੰਬਰ, 1950 ਨੂੰ, ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਲਾਗਤ ਵਜੋਂ 10 ਰੁਪਏ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਖਰਚੇ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਨ।

21 ਜਨਵਰੀ, 1951 ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰਾਂ ਨੂੰ ਸਾਲਸੀ 'ਤੇ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਅਤੇ ਅਵਾਰਡ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ। ਸਰਦਾਰ ਬਹਾਦਰ ਸੰਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਭੇਜੇ ਜਾਣ 'ਤੇ, ਉਸਨੇ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਬਿਮਾਰ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਲਸ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। 21 ਮਾਰਚ, 1951 ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰਾਂ ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਲਈ ਇਕ ਹੋਰ ਨੋਟਿਸ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ਼੍ਰੀ ਅਬਨਾਸ਼ੀ ਰਾਮ ਨੂੰ ਵੀ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਸੈਕਸ਼ਨ 20 ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਰੁੱਝਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਕੁਝ ਮਿਤੀ ਬਦਲਣ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਪਰ 27 ਮਾਰਚ, 1951 ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੇਵਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। 28 ਮਾਰਚ, 1951 ਨੂੰ ਸਰਦਾਰ ਬਹਾਦਰ ਸੰਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਨੋਟਿਸ ਵਿਚ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਬਹੁਤ ਬਿਮਾਰ ਸਨ ਅਤੇ ਸਾਲਸ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ। 25 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1951 ਨੂੰ, ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਲਕ

ਰਾਮ ਖੰਨਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਮੂਲ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ, ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ-ਰਜਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਦੋਵਾਂ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰਾਂ ਨੂੰ ਸਾਲਸੀ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਅਤੇ ਅਵਾਰਡ ਕਰਨ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਭੇਜਿਆ।

29 ਸਤੰਬਰ, 1951 ਨੂੰ, ਸ੍ਰੀ ਬਾਲਕ ਰਾਮ ਖੰਨਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ- ਰਜਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਕਪੂਰ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼, ਕੂਪਰ ਰੋਡ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨੂੰ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਅਬਨਾਸੀ ਰਾਮ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਨੋਟਿਸ ਭੇਜਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਸਰਦਾਰ ਕਪੂਰ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਹਾਦਰ ਸੰਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਕਿ ਕਪੂਰ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੇ ਕਪੂਰ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ "ਤੁਹਾਡਾ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਪੰਦਰਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਬਦਲ ਕੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਨੋਟਿਸ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ 'ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਸ਼ਿਵ ਨਰਾਇਣ ਅਰੋੜਾ (ਮੇਰੇ ਮੁਵੱਕਿਲ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਿਯੁਕਤ ਸਾਲਸ—ਯਾਨਿ ਕਿ ਮੁਦਈ) ਉਪਰੋਕਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕਲੇ ਸਾਲਸ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਇਹ ਅਵਾਰਡ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਨੋਟਿਸ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।" ਇਹ ਨੋਟਿਸ ਅਬਨਾਸੀ ਰਾਮ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਕਪੂਰ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨੋਟਿਸ ਭਾਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਤੇ 'ਕੂਪਰ ਰੋਡ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ' ਤੇ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਡਿਲੀਵਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਭੇਜਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਰਜਿਸਟਰਡ ਪੱਤਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਸਮਰਥਨ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਨ। ਅਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:-

“26-9-51—ਸ਼ੰਭੂ ਨਾਥ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼, ਕੇ. ਕਾਲਜ।

27- 9-51—(ਉਰਦੂ ਵਿੱਚ) ਜਮ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ।

28- 9-51—(ਉਰਦੂ ਵਿੱਚ) ਬਿਨਾਂ ਪਤੇ ਦੇ ਸੰਬੋਧਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਚਲਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪੱਤਰ ਵਾਪਸ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਪਿਛਲੀ ਦੱਸੀ ਗਈ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਮਰਥਨ ਹੈ-

"ਪਤੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦਾ ਮਾਲਕ।"

ਉਸੇ ਦਿਨ ਪੋਸਟ ਆਫਿਸ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਹੈ-

“ਬਿਨਾਂ ਪਤੇ ਦੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। ਭੇਜਣ ਵਾਲੇ ਕੋਲ ਵਾਪਸ ਆ ਗਿਆ।”

ਫਿਰ ਇਸਨੂੰ ਭੇਜਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

1 ਨਵੰਬਰ, 1951 ਨੂੰ ਸ਼ਿਵ ਨਰਾਇਣ ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਇਕੱਲੇ ਸਾਲਸ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਕਪੂਰ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ-ਰਜਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਨੂੰ 10 ਨਵੰਬਰ, 1951 ਨੂੰ ਦੁਪਹਿਰ 3 ਵਜੇ ਆਪਣੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਭੇਜਿਆ। ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗਵਾਹ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ, ਅਤੇ ਨੋਟਿਸ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ-

“ਧਿਆਨ ਲਓ ਕਿ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਮੇਂ ਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਪੇਸ਼ੀ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਸੁਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ”

ਅਬਨਾਸ਼ੀ ਰਾਮ ਨੂੰ ਇਹ ਨੋਟਿਸ 9 ਨਵੰਬਰ, 1951 ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਦਿਨ ਕਿਉਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਰ ਕਪੂਰ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਪੱਤਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਪਤੇ 'ਕੂਪਰ ਰੋਡ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ' ਤੇ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਪਰ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੀ। 9 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ, ਅਬਨਾਸ਼ੀ ਰਾਮ ਨੇ ਸਾਲਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਹੁਣ "ਮੈਸਰਜ਼ ਕਪੂਰ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼ ਆਫ਼ ਕੂਪਰ ਰੋਡ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ" ਦਾ ਵਕੀਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਸਾਲਸ ਨੂੰ "ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ" ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਕਪੂਰ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਇਸ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੇ ਨਾਲ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਫਰਮ ਨੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਆਪਣਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। 30 ਦਸੰਬਰ, 1951 ਨੂੰ ਸਾਵਧਾਨੀ ਦੇ ਢੰਗ ਨਾਲ, ਸਾਲਸ ਨੇ 'ਵੀਰ ਭਾਰਤ' ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ 6 ਜਨਵਰੀ, 1952 ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ। ਕਪੂਰ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼ ਵਿਰੁੱਧ 9 ਜਨਵਰੀ, 1952 ਨੂੰ ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ 12,160 ਰੁਪਏ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਇਕ ਕਾਪੀ ਕਪੂਰ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 22 ਜਨਵਰੀ, 1952 ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੂਪਰ ਰੋਡ ਪਤੇ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਕਾਪੀ 15 ਜਨਵਰੀ 1952 ਨੂੰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਅਬਨਾਸ਼ੀ ਰਾਮ ਨੂੰ ਵੀ ਮਿਲੀ ਸੀ।

ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ-ਰਜਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਨੇ 20 ਫਰਵਰੀ, 1952 ਨੂੰ ਅਵਾਰਡ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਅਵਾਰਡ 4 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1952 ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਅਤੇ 10 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1952 ਨੂੰ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। 25 ਅਪ੍ਰੈਲ 1952 ਤੱਕ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ

19 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1952 ਨੂੰ ਕਪੂਰ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 9 ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ਿਵ ਨਰਾਇਣ ਅਰੋੜਾ ਇਕੱਲੇ ਸਾਲਸ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਅਤੇ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਨਾਬਾਲਗ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਹਵਾਲਾ ਮਾੜਾ ਸੀ। 25 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਵਾਰਡ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ-

- 1) ਕਿ ਸਾਲਸ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਉਹਨਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ;
- 2) ਕਿ ਸਾਲਸ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਮਾੜੀ ਸੀ;
- 3) ਕਿ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਕਾਰਨ ਹਵਾਲਾ ਰੱਦ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ;

(4) ਕਿ ਅਵਾਰਡ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; ਅਤੇ

(5) ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਆਜ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਦਿਲਚਸਪੀ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਨੁਕਤਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਕਪੂਰ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਨ। ਅਵਾਰਡ 'ਤੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ।

ਪਹਿਲਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਬਨਾਸ਼ੀ ਰਾਮ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਪਾਰਟੀ ਲਈ ਉਚਿਤ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਦੀ ਪਾਵਰ-ਆਫ-ਅਟਾਰਨੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਐਡਵੋਕੇਟ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣਾ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੱਜਣ ਕਪੂਰ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਜਦੋਂ ਸਰਦਾਰ ਬਹਾਦਰ ਸੰਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਧਾਰਾ 8 ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਧਾਰਾ 14 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਸੀ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕੋਈ ਹੋਰ ਪਾਵਰ-ਆਫ-ਅਟਾਰਨੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸਨੇ ਕਪੂਰ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼ ਲਈ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪਰ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਅਬਨਾਸ਼ੀ ਰਾਮ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਆਉਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਪੂਰ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਪੁਖਤਾ ਸਬੂਤ ਹਨ।

ਭਾਰਤੀ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 42 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਦੋ ਢੰਗ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਭਾਗ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚੱਲਦਾ ਹੈ:-

"42. ਇਸ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਕਿਸੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਸਮਝੌਤੇ ਲਈ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਸਾਲਸ ਜਾਂ ਅੰਪਾਇਰ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਾਂ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਾਂ ਤਾਂ-

(a) ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਕੇ ਜਿਸ 'ਤੇ ਇਹ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਜਾਂ

(ਬੀ) ਸੰਬੰਧਿਤ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਡਾਕ ਦੁਆਰਾ ਭੇਜ ਕੇ

ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਆਮ ਜਾਂ ਆਖਰੀ ਜਾਣੇ ਨਿਵਾਸ ਸਥਾਨ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਡਾਕਘਰ ਐਕਟ, 1898 ਦੇ ਚੈਪਟਰ VI ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਸ ਖਾਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਸਮਝੌਤਾ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਖਾਸ ਤਰੀਕਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਾ ਹੈ-

ਅਤੇ ਗੈਰ-ਭੁਗਤਾਨ, ਗੈਰ-ਡਿਲੀਵਰੀ ਜਾਂ ਹਰਜਾਨੇ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਦੋ ਸਮਾਨ ਵਪਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸਾਲਸੀ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਹਰ ਇੱਕ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਵਿਵਾਦ ਉਠਾਉਣ ਵਾਲੀ ਧਿਰ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਸਾਲਸ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲਿਖਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਦਰਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਪਣੇ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰਪਹਿਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੋਲ ਇਕੱਲੇ ਸਾਲਸ ਵਜੋਂ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਦੋ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਅਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਇੱਕ ਅੰਪਾਇਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਾਲਸ, ਇਕੱਲੇ ਸਾਲਸ ਜਾਂ ਅੰਪਾਇਰ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੋਵੇਗਾ। ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ 1940 ਦਾ ਭਾਰਤੀ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ X, ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ੈਯਾਂ, ਜੋ ਕੋਈ ਹਨ, ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਹਾਰਨ ਵਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਖਰਚੇ ਝੱਲਣੇ ਪੈਣਗੇ। ਸਪੁਰਦਗੀ ਧਾਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਲਾਗੂ ਰਹੇਗੀ

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਧਾਰਾ 42 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਇਹ ਨੋਟਿਸ ਕਪੂਰ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰੋਪਰਾਈਟਰ ਡੀ ਸੀ ਕਪੂਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਹਿਲਾ ਨੋਟਿਸ ਜੇ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ-ਰਜਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਸ੍ਰੀ ਬਾਲਕ ਰਾਮ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਰਾਹੀਂ, ਕਪੂਰ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼, ਕੂਪਰ ਰੋਡ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਪਤੇ 'ਤੇ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਇਸ ਪੱਤਰ 'ਤੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਤਸਦੀਕੀਆਂ ਲਿਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਇਸ ਫਰਮ ਦਾ ਪਤਾ ਅਣਜਾਣ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਉਹ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਪਤਾ ਦੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਚਲਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਸੰਭੂ ਨਾਥ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼, ਕੇ. ਕਾਲਜ, ਜੇ. ਕਿ. ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨੋਟਿਸ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਿਸਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਐਡਵੋਕੇਟ ਅਬਨਾਸ਼ੀ ਰਾਮ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਸੰਭੂ ਨਾਥ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਲਾਹਕਾਰ ਵੀ ਸਨ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਦੇਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਡੀ.ਸੀ.ਕਪੂਰ ਉਸ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਮੈਨੇਜਰ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਸਮਾਂ. ਅਬਨਾਸ਼ੀ ਰਾਮ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਡੀ.ਡਬਲਯੂ. 2, ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਕਪੂਰ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ। ਉਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਫਰਮ ਦੇ ਮਾਲਕ ਡੀ.ਸੀ.ਕਪੂਰ 25 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸਨ, ਪਰ ਉਹ 2 ਜਾਂ 3 ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਬਾਅਦ ਆਇਆ ਅਤੇ ਉਹ ਉਸਨੂੰ ਅਬਨਾਸ਼ੀ ਰਾਮ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਉਹ ਉਸੇ ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦਾ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਅਬਨਾਸ਼ੀ ਰਾਮ ਸੀ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਭਾਵ ਸੰਭੂ ਨਾਥ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼। ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਹਾਲਾਤ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਪੂਰ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਝੂਠ ਹੈ ਕਿ ਡੀ ਸੀ ਕਪੂਰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਦੂਰ ਸਨ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਨੋਟਿਸ ਜੇ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ-ਰਜਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਵੱਲੋਂ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸੈਕਸ਼ਨ ਲਈ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਡਾਕ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੇ ਆਮ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ

ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਕੂਪਰ ਰੋਡ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਰਿਹਾਇਸ਼ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੀ ਆਖਰੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਜਗ੍ਹਾ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। ਕਪੂਰ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ ਦੇ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪਤਾ "ਕੂਪਰ ਰੋਡ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ" ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ ਕਿ 25 ਸਤੰਬਰ, 1951 ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਕਪੂਰ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼ ਲਈ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਨੋਟਿਸ ਸੀ।

ਅਗਲਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸ਼ਿਵ ਨਰਾਇਣ ਅਰੋੜਾ ਵੱਲੋਂ ਇਕੱਲੇ ਸਾਲਸ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਨੋਟਿਸ ਸਹੀ ਸੀ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਹ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਉਹ ਵੀ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਨੋਟਿਸ ਸੀ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕੁਝ ਨਿਯਮਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਚਿੱਠੀਆਂ 'ਤੇ ਸਮਰਥਨ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹਨ। ਪਹਿਲਾਂ ਹੈ ਜਗਨਨਾਥ ਬ੍ਰਖਭੈ ਬਨਾਮ ਜੇ ਈ ਸਾਸੂਨ ਅਤੇ ਹੋਰ (1)। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੰਮਨ ਡਾਕ ਰਾਹੀਂ ਭੇਜੇ ਗਏ ਸਨ ਪਰ ਪੈਕਟ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਾਬਕਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਪੈਕਟ ਨੂੰ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਖੁਦ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਕੇਸ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਫਿਰ ਗੋਬਿੰਦ ਚੰਦਰ ਸਾਹਾ ਬਨਾਮ ਦਵਾਰਕਾ ਨਾਥ ਪਤਿਤਾ (1) 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਵਰ 'ਤੇ ਸਮਰਥਨ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਟੈਂਡਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਮਰਥਨ ਦੇ ਲੇਖਕ ਨੂੰ ਬੁਲਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਧਾਰਨਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿ ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੰਨਾ 965 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੇਸ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਚਿੱਠੀ ਉਸ ਘਰ ਗਈ ਜਿੱਥੇ ਡੀਸੀ ਕਪੂਰ ਰਹਿ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਹ ਆਮ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਵਪਾਰ ਦਾ ਸਥਾਨ ਸੀ। ਇਹ ਇੱਕ ਵਾਰ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਤਿੰਨ-ਚਾਰ ਵਾਰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਪਤਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਬਿਨਾਂ ਪਤੇ ਦੇ ਸਥਾਨ ਛੱਡ ਗਿਆ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਉਥੇ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਵਾਰ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਕਪੂਰ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੂਪਰ ਰੋਡ 'ਤੇ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਸੇ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਨੋਟਿਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਾਲਸੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਤਾ 'ਕੂਪਰ ਰੋਡ' ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਸਿਰਫ਼ ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਵਾਮਨ ਵਿੱਠਲ ਕੁਲਕਰਨੀ ਬਨਾਮ ਖੰਡੇਰਾਓ ਰਾਮ ਰਾਓ ਸ਼ੋਲਾਪੁਰਕਰ (2) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕੇਸ ਕੀ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਐਡਰਸੀ ਇੱਕ ਖਾਸ ਸੀਲਬੰਦ ਲਿਫਾਫੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਸਨੇ ਇਸਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਸਹੀ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਦਿਲਚਸਪ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵਿਦਵਤਾ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੱਤਰ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਗਲਾ ਕੇਸ ਬੁਟੇ ਕ੍ਰਿਸਟੋ ਰਾਏ ਬਨਾਮ ਗੋਬਿੰਦਰਾਮ ਮਾਰਵਾੜੀ (3) ਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਪੱਤਰ ਵਾਪਸ ਕਰ

ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਐਵੀਡੈਂਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 114 ਇਲਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ (ਐਫ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਧਾਰਨਾ ਨਹੀਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਕਿ ਇਹ ਪੱਤਰ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਪਤਾ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਵਾਲ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਸਹੀ ਸੇਵਾ ਸੀ। ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਲਈ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਆਮ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਪੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਸੇਵਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਨੁਮਾਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੁਝ ਗਵਾਹ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ। ਡੀ.ਡਬਲਿਊ. 2 ਚਰਨ ਦਾਸ ਫਰਮ ਸੰਭੂ ਨਾਥ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਸਮਾਂ-ਰੱਖਿਅਕ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਡੀ.ਸੀ. ਕਪੂਰ 25 ਸਤੰਬਰ 1951 ਨੂੰ ਛੁੱਟੀ 'ਤੇ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਸਨ ਪਰ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਦਿਲਚਸਪ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਫਰਮ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹਾਜ਼ਰੀ ਰਜਿਸਟਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਬਨਾਮੀ ਹਾਮ ਐਡਵੋਕੇਟ ਡੀ.ਡਬਲਯੂ. ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। 1, ਅਤੇ ਮੈਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕਪੂਰ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸਨ, ਉਹ ਡੀ.ਸੀ. ਕਪੂਰ ਨੂੰ ਸ਼ਿਵ ਨਰਾਇਣ ਅਰੋੜਾ ਦੀ ਇਕੱਲੇ ਸਾਲਸ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਬਾਰੇ ਜਾਂ ਇਸ ਦੀ ਮਿਤੀ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਦੱਸੇਗਾ। ਸਾਲਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੁਣਵਾਈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ 1 ਦਸੰਬਰ 1950 ਨੂੰ ਅਤੇ 21 ਦਸੰਬਰ 1950 ਨੂੰ, ਅਰਥਾਤ, ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ-ਰਜਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਇਕੱਲੇ ਸਾਲਸ ਦੁਆਰਾ ਭੇਜੇ ਗਏ ਨੋਟਿਸ ਸਹੀ ਨੋਟਿਸ ਸਨ।

ਅਗਲਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸ਼ਿਵ ਨਰਾਇਣ ਅਰੋੜਾ ਨੂੰ ਇਕੱਲੇ ਸਾਲਸ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੂਲ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜੇ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤਾ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਨੇ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਨੋਟਿਸ ਦੇ 15 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਪਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਸਾਲਸ ਵਿਵਾਦ ਇਕਮਾਤਰ ਸਾਲਸ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਸ਼ਿਵ ਨਰਾਇਣ ਅਰੋੜਾ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਫਿਰ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਿਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਵਾਰਡ 'ਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉਸ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਸ੍ਰੀ ਕੇ.ਐਸ. ਗੰਭੀਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਫਿਰ ਇਸ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਹੀਰਾ ਲਾਈ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਗੰਭੀਰ ਨੇ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਦੋਂ ਉਸਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਹੀਰਾ ਲਾਈ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 (4) 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਸ੍ਰੀ ਕੇ.ਐਸ. ਗੰਭੀਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਇਕੱਲੇ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਹਵਾਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਸਨ। ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜੇ ਤੱਥ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਕੇਵਲ ਗੰਭੀਰ ਦੀ ਅਸਲ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਹੀ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਿਰਫ ਖੇਤਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਵਾਲ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ

ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜੇਕਰ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਥਾਂ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਬੰਧਿਤ ਅਰਥ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ, ਜਿਸ ਲਈ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸੇ ਜਗ੍ਹਾ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੀ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕੁੰਭਾ ਮੌਜੀ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (1) 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਰ ਗੁਹਾਟੀ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਸਲ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੀ ਸੀ। ਉਸ ਕੇਸ ਦਾ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਕੀਲ ਨੇ ਫਿਰ ਮੂਲਚੰਦ ਜੋਥਾਜੀ ਬਨਾਮ-ਰਸ਼ੀਦ ਜਮਸ਼ੇਦ ਸੰਨਜ਼ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ (2) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੰਨਾ 347 'ਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਹੈ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਅਦਾਲਤ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਵਾਰਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਜਾਂ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ ਇਹ ਕੇਸ ਹੁਣ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਮਦਦਗਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਸ਼ੁਕਰੁੱਲਾ ਬਨਾਮ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਹਿਮਤ ਬੀਬੀ (3), ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਸੀ, ਇੱਕ ਸਾਲਸੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਗੋਰਖਪੁਰ ਦੀ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਅੰਤਿਮ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਸੁਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 31 (4) ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੁਣ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਪਰ ਇਹ ਕੇਸ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ (1) ਧਾਰਾ 31 (4) ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਰੀਖਣ ਓਬਿਟਰ ਸਨ, ਅਤੇ (2), ਇਹ ਉਸੇ ਥਾਂ 'ਤੇ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਦਾਲਤਾਂ ਸਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਇਹ ਇਤਰਾਜ਼ ਵੀ ਬਿਨਾਂ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਸਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਾਂਗਾ।

ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨਾਬਾਲਗ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਸਵਾਲ ਉਦੋਂ ਉਠਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 20 ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਇਹ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਰ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਉਠਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਕੇਡਾਲੀ ਰਾਮਕੋਟੇਸਵਰਾ ਰਾਓ ਬਨਾਮ ਕੇਡਾਲੀ ਸੂਰਿਆਨਾਰਾਇਣ ਅਤੇ ਹੋਰ (1) ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਸਾਲਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀਆਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਅਤੇ ਇੱਕ ਨਾਬਾਲਗ ਸਨ, ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਟੇਯੇ ਮੇਰਿਕਾ ਕੈਸ਼ਾ ਲਿਮਟਿਡ, ਬਨਾਮ ਸੋਹਨਸਿੰਗ ਹਰਨਾਮਸਿੰਗ (2) ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਕੇਸ ਯੁੱਧ ਕਾਰਨ ਅਪਾਹਜ ਹੋਣ ਦਾ ਸੀ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਸੰਦਰਭ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਨੁਕਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਠਾਇਆ ਜਾ

ਸਕਦਾ ਸੀ, ਜੇਕਰ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 20 ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸਨੂੰ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਕਰਾਂਗਾ।

ਡੀਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁੱਕਦੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਸਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ , ਅਨੁਵਾਦਕ, ਸ਼੍ਰੀ ਨਵਲ ਕੁਮਾਰ ਐਡੀ. ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ।